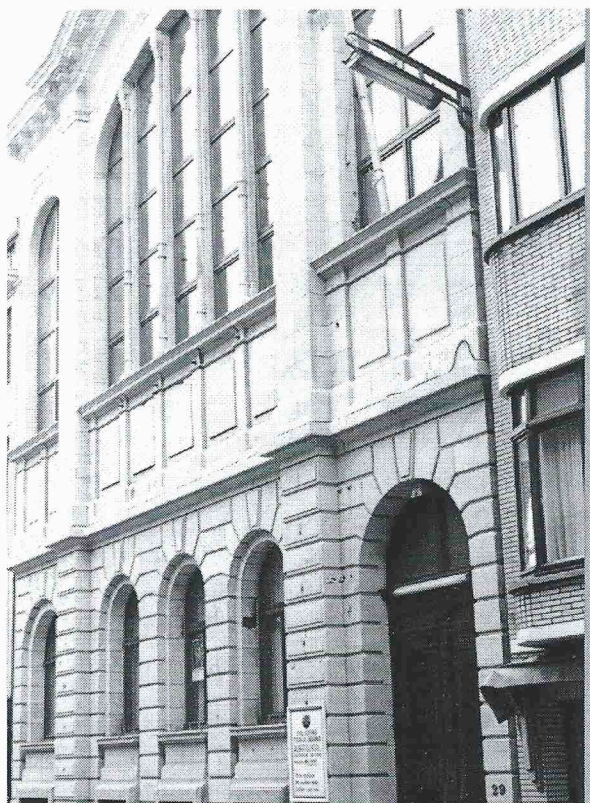

De Albertschool (of betalende knechtjesschool)

Deze betalende jongensschool is gegroeid uit de school van mr. A. Van Neste-Vitse. Na achtereenvolgens onderdak te hebben gevonden in de Langestraat, Groentenmarkt 8, Kapucijnenstraat 3, besluit het Stadsbestuur in 1908 een nieuwe school te bouwen op een gedeelte van de terreinen van het oude Koninklijke Atheneum, Ooststraat. De overige gronden in Kerk- en Ooststraat zullen verkaveld worden en verkocht als bouwterreinen in het voordeel van de gemeentekas. Omdat het gebouw in de Kapucijnenstraat zo vochtig is, krijgen de 273 leerlingen voorlopig onderricht in de meisjesschool Louisa-Maria, Witte Nonnenstraat.

Het duurt slechts twee jaar voor de school voltooid is, de kostprijs bedraagt 525.000 fr. Als de instelling in 1910 haar deuren opent is het mr. Vercruyce die de betrekking van directeur waarneemt. Zijn voorgangers waren : L. Hoste, Ch. Depoorter, Ch. Dewulf. Het is diezelfde mr. Vercruyce die in zijn pedagogische verhandeling van het lager onderwijs schrijft dat Oostende zeker niet achter gebleven is op gebied van onderricht en onderwijs aan de kinderen van het volk.

Maar nu terug naar de Albertschool. Een jaar na de opening verschijnt in de krant Le Littoral een protestbrief. Deze krant heeft kritiek op de uitgaven die gedaan werden voor de school; ze berispen ook de ingenieur-architect omdat hij niet meer grond gebruikt heeft voor de speelplaats, en ze vinden het ook onnodig dat er nu nog een woonplaats voor de bestuurder van de school zal worden bijgebouwd. Het antwoord van de krant l'Echo d'Ostende laat niet op zich wachten. Ze voeren aan dat er nochtans geen kritiek gekomen is op de woonplaats die gebouwd werd voor de priesters van de Sint-Pieters- en Pauluskerk, en dit nochtans volledig op kosten van de Stad. Het Stadsbestuur zwicht en besluit dat vanaf nu volgens artikel 38 van het reglement van het stedelijk onderwijs, geen woonplaats meer aan de school gebouwd wordt; het schoolhoofd zal echter wel 700 fr. als woonplaatsvergoeding ontvangen.

Reeds vanaf de opening wordt de Albertschool aangezien als dé beste stadsschool. Op klompen naar school komen, zoals sommige kinderen van de Schippersstraat in de gratis jongensschool gewoon zijn, zit er voor de leerlingen van de Albertschool zeker niet in.

Wegens de taaltoestand is de school opgesplitst in een Nederlands- en een Franstalige afdeling. In het Koninklijk Atheneum en de universiteiten worden de zwaarste vakken nog altijd in het Frans gegeven.

Tijdens de oorlogsjaren 1914-1918 krijgt de school een nieuwe bestemming. De Duitsers bezetten het gebouw, de Kommandantur wordt erin ondergebracht. Het verzamelen van de krijgsgevangenen gebeurt op de speelplaats van de school. Na de oorlog komt er een klacht van de ouders die hun kinderen naar de betalende scholen sturen. Ze zijn ontevreden over het feit dat hun kinderen met drie op één bank moeten zitten in plaats van met twee, en door de opkomst van de Flaminganten zijn de leerlingen nu ook verplicht lessen in het Nederlands te volgen. Na een hevige discussie besluit de commissie om de Albertschool te herschikken tot een gratis school, enkel de avondlessen moeten nog betaald worden.

Spoedig verdwijnt het mooie koperen bord van de gevel, de vlag met de tekst "école payante pour garçons" mag voorgoed in de kast opgeborgen worden. De onderwijzers die naast schoolhoofd Vercruyce les geven zijn : H. Decloedt, H. De Boos, C. Vanhille, J. Birlouet, N. Willaert, Van Wynsberghe, Ch. Savonie, P. Caenen, Ch. Hauchard. De instelling beschikt ook over veel sportieve leerlingen, de groepering "De Jonge Turners" is dan ook hoofdzakelijk samengesteld uit leerlingen van de Albertschool.

In 1928 wordt een aanbesteding uitgeschreven voor het bouwen van de lokalen kant Kerkstraat. De firma Claeys mag overgaan tot het oprichten van de bijgebouwen. De school is immers veel te klein geworden en het Stadsbestuur besluit om een 4de graad op te richten. De Albertschool beschikt in 1930 over 450 leerlingen die verdeeld zijn over 16 klassen. Spoedig wordt dan ook een 17de en een 18de klas opgericht. Het onderwijzerskorps krijgt versterking; vroeger genoemde leerkrachten zijn aangevuld met juffrouw Becu, de heren Vanhecke, De Deken, Descamps, Verleye, Devriese, Dekeyser, Seys, Van Overbeke en De Cock. De onderwijzers van de Albertschool genieten een zeker prestige : mr. Van Overbeke verkondigt dan ook "qu'il donne des leçons au petit athénée".

Veel oud-leerlingen herinneren zich nog wel de constructie van de school : als we de Albertschool binnenstappen moeten we de trappen op, de woonplaats van de huisbewaarster ligt in de kelderverdieping, het bureau van het schoolhoofd bevindt zich onmiddellijk links, in de glazen toonkasten van de gang staan alle attributen voor de natuurkundeles : reptielen op sterk water, vlinders, opgezette vogels... Op het einde van de gang is sinds kort na de oorlog een enorm bord aangebracht, daarop staat een in het wit geklede vrouw die moeder België voorstelt. Ze brengt hulde aan alle gesneuvelden. Deze tekening is reeds verdwenen, maar ook na de tweede oorlog wordt opnieuw een kader opgehangen, waarop de namen en foto's van weggevoerden zijn verzameld.

De Albertschool ontsnapt ook niet aan het oorlogsgeweld. De Stedelijke Werkhuizen en de firma F. Fontaine herstellen de zwaar geteisterde school, die slechts in 1947 door de Engelse militaire overheid wordt vrijgegeven. In de opeenvolgende jaren hebben heel wat schoolhoofden elkaar opgevolgd. Zo kennen we o.a. : Bruynoghe, Ch. Savonie, Descamps, Van Overbeke, Schreurs, J. Alleman, Cornelis, G. Coucke, P. Lecluyse, Declerck, Decoo en De Brock.

De Franse lessen worden in 1965 afgeschaft. Wegens het tekort aan kinderen besluit schepen Miroir deze lessen voorgoed op te schorten. Sinds 1972 is het aantal leerlingen in de Albertschool beneden de 300 gedaald. Ondanks hevige discussies van de heren Vandemeulebroucke en Laridon, besluit de Gemeenteraad tot het samenvoegen van de afdelingen Fregatstraat en H. Serruys bij de Albertschool. Door deze samenvoeging vallen twee kleuterklassen weg. Dertien jaar later verdwijnt de afdeling Fregatstraat voorgoed. De afdeling H. Serruys wordt ondergebracht op het Cardijnplein 5. Zij wordt een niet-geïsoleerde vestigingsplaats van de Astrid-Van Imschoot, dit slechts voor één maand. De twee eens zo bloeiende scholen Maria-Hendrika en Albert zijn in 1985 samengesmolten tot één school waar G. Vernieuwe tot waarnemend schoolhoofd werd aangesteld. Gehoopt werd dat de stadskernhernieuwing de oplossing zou brengen voor deze stedelijke basisschool, die inspeelde op de mogelijkheden en de interesses van de kinderen.

Auteur : Huguette Vanden Weghe

Verschenen in : 150 jaar stedelijk lager onderwijs Oostende (1987).

(Op 30 juni 2003 sloot deze school voorgoed haar deuren wegens een tekort aan leerlingen)